

Digipolku, Loviisan kaupunki, lk 7-9

Päivitetty kesäkuussa 2024, (Carina Astikainen).

Perustaidot ja tekninen osaaminen

Uudet lukutaidot: Digitaalinen osaaminen

uudetlukutaidot.fi

Digitaalinen osaaminen

<https://uudetlukutaidot.fi/digitaalinen-osaaminen/>

LK 7-9 (Kaikki oppiaineet)

Käyttää itsenäisesti MS 365:tä ja osaa siirtyä palvelun työpöytä-, mobiili- ja verkkoversioiden välillä
- hallitsee Wordin, Excelin, Powerpointin, Outlookin, Teamsin, Formsin, OneNoten ja Kalenterin kaikki perustoiminnot
- tuottaa ja käsittelee sujuvasti tekstiä, käytössään olevalla laitteella
- käyttää eri tiedostotyyppejä oikeilla ohjelmilla
- osaa käyttää tekstissä tyylejä, löytää myös tarvitsemansa erikoismerkit.

Hallitsee ja käyttää näppäimistöä ja pikanäppäinkomentoja sujuvasti.

Hallitsee tekniikkaan liittyvät suureet ja mittayksiköt. **KU, MA, FY, KE**

Käyttää Wilma-oppilashallintojärjestelmää päivittäin.

Käyttää ikätasoonsa sopivia digitaalisia ympäristöjä ja palveluita monipuolisesti, sujuvasti ja tarkoituksenmukaisesti, osana opintoja ja oppiaineita
- osaa asioida digitaalisesti häntä koskevissa yhteiskunnan palveluissa
- käyttää sujuvasti digitaalisia palveluja tarvittaessa eri laitteilla.

Tuntee verkkoselaimen välimuistin, evästeiden, yksityisen selauksen ja sivuhistorian käsitteet.

Käyttää sujuvasti digitaaliin ympäristöihin liittyviä käsitteitä.

Tutustuu erilaisiin oppimisalustoihin kuten Google Classroomiin, Moodleen ja Itslearningiin, esimerkiksi oppilaanohjauksen tunneilla. **OP**

Kehittää luontaisen kiinnostuksen, elinikäiselle digitaaliselle oppimiselle ja digitaalisen osaamisen kehittämiseksi
- arvioi oman oppimisensa edistymistä digitaalisessa palvelussa olevan ominaisuuden avulla.

Syventää ymmärrystään, digitaalisten ympäristöjen käyttö- ja toimintalogiikasta.

Ymmärtää, mitä mahdollisuuksia esineiden internetiin (IoT) liittyy.

Tiedostaa digitalisaation vaikutuksia eri aloille.

Tuntee digitaalisen osaamisen eri osa-alueisiin liittyviä uravaihtoehtoja.
- ymmärtää lisääntyneen datan ja teknologisen kehityksen mahdollisuudet uusille innovaatioille ja yritystoiminnoille.

Tuotanto, esittäminen ja luovat prosessit

LK 7-9

Hallitsee tiedosto- ja kansiokäsitteilyn
- osaa hallinnoida tiedostojen käyttäjäoikeuksia
- jakaa omia tuotoksiaan muiden käytettäväksi
- osaa hyödyntää muiden tuotoksia vastuullisesti. **Kaikki oppiaineet**

Osaa luoda kirjasinmalleja ja asiakirjamalleja Wordissä. **SUK**

Syventää esim. Excelin, Powerpointin, Teamsin ja Swayn käyttötaitojaan **Kaikki oppiaineet**
- tuntee ja osaa valita eri tapoja ja työkaluja, joilla voi tarkoituksenmukaisesti esittää tietoa **Kaikki oppiaineet**
- osaa luoda laajoja ja jäsenneiltyjä esityksiä PowerPointilla tai vastaavalla esitysohjelmalla **Kaikki oppiaineet**
- osaa esittää matemaattisesti kiinnostavia kysymyksiä ja johtopäätöksiä monin eri tavoin **MA**

- hallitsee laskentaohjelman soluvuittausten, laskukaavojen ja tavallisimpien toimintojen käytön **MU, MA, FY, KE**

- osaa koota, jäsentää ja luoda tarkoituksenmukaisia kaavioita, käsitekarttoja, taulukoita, työsuunnitelmia tai muuta infografiikkaa

- osaa sommitella tekstejä, kuvia ja taulukoita. **SUK, KU**

Tutustuu Streamiin. **MU**

Luo 3D-malleja ja -tulosteita. **KS**

Tutustuu tietokoneohjattuihin koneisiin ja luo digitaalisia piirustuksia, malleja ja mallineita. **MU, KU**

Osaa luoda animaatioita, videoita, ääntä ja musiikkia sekä käyttää kuva-, ääni-, video- ja musiikkiteknologiaa monipuolisesti. **MU, KU**

Esittää aktiivisesti henkilökohtaisia ajatuksiaan ja kiinnostuksenkohteitaan digitaalisten työkalujen avulla, sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. **MU, KU, SUK, kielet**

Osallistuu yhteiseen kirjoittamis- tai muuhun sisällön tuottamisen prosessiin digitaalisessa ympäristössä. **MU, KU, SUK, KS, HI, RE, BI, GE**

Osaa vertailla erilaisia digitaalisia työkaluja ja valita sen, joka tukee henkilökohtaista ilmaisuun parhaiten
- käyttää digitaalisten ympäristöjen monipuolisia mahdollisuuksia tuottamisessa. **MU, KU, KS, SUK**

Käyttää itsearviointia kaikissa työprosesseissa
- osaa selittää ongelmia ja valita ongelman mukaan sopivan ongelmanratkaisutavan. **Kaikki oppiaineet**

Yhteystiedot Pedanet

Ohjelmointiosaaminen

Uudet lukutaidot: Ohjelmointiosaaminen

uudetlukutaidot.fi

Ohjelmointiosaaminen

<https://uudetlukutaidot.fi/ohjelmointiosaaminen-2/>

LK 7-9

Syventää tietämystään ohjelmoinnista ja robotiikasta **MA**
- syventää ymmärrystään interaktiivisesta yhteistyöstä ja osallistuu yhteistyöhön aktiivisesti
- osaa luoda ohjelmia eri ympäristöissä
- tuntee perusasiat yhdestä tekstipohjaisesta ohjelmointikielystä. **MU, MA**

Ymmärtää jotain tekstipohjaista ohjelmointikieltä ja osaa tulkita ohjelmointikoodeja, jotka on laadittu ohjelmointikielen avulla. **MU, MA**

Oppilas tietää, miten erilaiset ohjelmointirakenteet, kuten peräkkäiset, toistuvat ja ehdolliset toiminnot sekä muuttujat, toimivat ja osaa suunnitella ohjelman niitä apuna käyttäen. **MU, MA**

Tuntee ohjelmoituja elementtejä ympäröivässä yhteiskunnassa, kuten algoritmi, automaatio, robotiikka ja tekoäly **MA, YH**

- ymmärtää niiden toimintalogiikkaa ja sovelluksia elämän eri osa-alueilla. **KU, YH**

Osaa suunnitella ja toteuttaa yhteistyössä muiden kanssa ratkaisun, jossa käytetään jotakin sensoreita hyödyntävää ratkaisua sekä robotiikkaa tai automatisaatiota. **MA, FY, KS**

Osaa suunnitella ja toteuttaa pelin, simulaation tai sovelluksen, joka ratkaisee jonkin koulun tai oppilaan omaan elämään liittyvän ongelman. **Taito- ja taideaineet**

Tuntee eri oppiaineisiin liittyviä teknologisia sovelluksia ja osaa selittää niiden toimintaperiaatteita **KS**
- osaa hyödyntää ohjelmointiin liittyviä työskentelytapoja kaikissa oppiaineissa. **Kaikki oppiaineet**

Osaa kertoa, miten digitaalisia palveluja personoidaan ja mainontaa kohdennetaan käyttäjälle
- oppilas pohtii digitaalisten palveluiden keräämän tiedon ja ohjelmoinnin merkitystä omassa toiminnassa. **Kaikki oppiaineet**

Vastuu, turvallisuus, ergonomia ja terveys

LK 7-9

VASTUU JA TURVALLISUUS (Kaikki oppiaineet)

Tuntee tekijänoikeudet, tekijänoikeuslain ja ymmärtää näiden rikkomisen seuraukset.

Ymmärtää tekijänoikeuksiin liittyvää liiketoimintaa. **MU, KU, KS, SUK**

Hallitsee CC:n (Creative Commons) käytön. **MU, KU, KS, SUK, BIGE, FYKE**

Tunnistaa teknologian käyttöön liittyviä eettisiä ja moraalaisia kysymyksiä
- kykenee pohtimaan ja keskustelemaan teknologiasta.

Osaa suojella omaa ja muiden yksityisyyttä
- osaa rajoittaa henkilötietojen käsittelyä
- osaa käyttää mahdollisesti käytössä olevaa salasana-ohjelmistoa.

Ymmärtää, kuinka teknologian käytön eri valinnat voivat vaikuttaa kehitävään kehitykseen
- ymmärtää teknologian mahdollisuudet ja vaarat globaalista näkökulmasta.

Ratkoo digitaalisen maailman ongelmatilanteita ja toimii vastuullisesti.

Noudattaa tietosuoja- ja tietoturvaohjeita
- tuntee EU:n tietosuoja-asetuksen ja tietosuojalain.

On tietoinen tietoturvaluuteen liittyvistä vaaroista ja osaa toimia tietoturva-loukkaustapauksissa
- tiedostaa tyypillisiä kyberturvallisuuteen liittyviä uhkia ja keinoja niihin varautumiseen
- osaa käsitellä ajankohtaisia teknologian turvalliseen käyttöön liittyviä ilmiöitä.

Ymmärtää haittaohjelmilta suojautumisen peruseräätteet.

Ymmärtää, että yksilön toimintaan ja ajatteluun yritetään vaikuttaa kaupallisesti ja poliittisesti eri medioissa ja digitaalisissa ympäristöissä.

Ymmärtää oikeutensa hallita, hyödyntää ja luovuttaa eteenpäin hänestä kerättyä dataa
- tietää, mikä merkitys on omalla aktiivisella toiminnalla datahallinnassa.

Osallistuu aktiivisesti työskentelyyn koulun digitaalisissa ympäristöissä ja toimii yhteisöllisyyttä rakentavalla tavalla.

Tiedostaa esineiden internetiin (IoT) liittyviä riskejä.

ERGONOMIA JA TERVEYS (Kaikki oppiaineet)

Työskentelee tavoitteellisesti.

Ymmärtää, että digitaalinen sisältö vaikuttaa yksilön hyvinvointiin, vireyteen, uneen ja aivotointaan
- osaa suodattaa omaan hyvinvointiin haitalliset vaikuttavan sisällön.

Tunnistaa väsymyksen ja ruumiin tarpeet, osaa taustaa työnsä.

Huomioi ergonomian työskentelyasennon valinnassa ja hyödyntää tarvittaessa apuvälineitä.

Huomioi eri syöttö- ja ohjaustavat, nopeuden ja kosketusherkyyden, jotka helpottavat työtä eri tilanteissa.

Osaa kuvailla tieto- ja viestintäteknologian vastuullista, turvallista ja ergonomista käyttöä.

Tiedonhallinta ja informaatio-lukutaito

LK 7-9

Tuntee hakukoneita ja tietokantoja
- tietää, kuinka ne toimivat ja tuottavat tietoa
- osaa muuttaa hakukoneiden asetuksia tarkoituksenmukaisesti **Kaikki oppiaineet**
- osaa tehdä käänteisiä kuvahakuja ja edistyneitä hakuja. **MU, KU**

Osaa käsitellä erilaisia informaation muotoja, käyttää sen käsittelyssä erilaisia merkintätapoja ja toteuttaa informaation kanssa loogisia operaatioita. **Kaikki oppiaineet**

Oppilas hyödyntää algoritmista ajattelua eri oppiaineisiin ja projekteihin liittyvässä tutkimisessa sekä tiedon tuottamisessa ja esittämisessä. **FY, KE, MA**

Hyödyntää algoritmista ajattelua eri oppiaineisiin ja projekteihin liittyvässä ongelmanratkaisussa. **FY, KE, MA**

Osaa analysoida ongelmia ja arvioida niiden mahdollisia ratkaisuja erilaisten kriteerien perusteella **Kaikki oppiaineet**
- visualisoi ongelmia ja ratkaisuja yleistysten ja kaavioiden avulla. **MA**

Syventää lähteiden käyttötaitojaan ja lähdekritiikkietämystä **Kaikki oppiaineet**
- osaa arvioida tiedon luotettavuutta ja perustella arviotaan **KU, FY, KE, HI, RE**
- käyttää useita eri lähteitä tiedon tuottamiseen **Kaikki oppiaineet**
- osaa selittää, miten tiedon tulkinta voi muuttua uusien näkökulmien tai lähteiden myötä **HI, RE, BI, GE, YH**
- osaa etsiä tietoa ajankohtaisista asioista ja ilmiöistä. **SUK, BI, GE**

Harjoittelee laatimaan lähdeviittaukset, juoksevaan tekstiin APA:n mukaisesti Word-tekstinkäsittelyohjelman avulla. **SUK, BI, GE, FY, KE, kielet**

Osaa laatia monimutkaisempia sisällys- ja lähdeluetteloita Word-tekstinkäsittelyohjelmalla. **SUK, kielet**

Opettelee etsimään oleellista opintoihin, yksityiselämään ja itsenäiseen asumiseen liittyvää tietoa
- esim. Opintopolku, Kela, TE-palvelut, Verohallinto, Finlex, pankkipalvelut jne. **OP, YH, KO**

Ymmärtää tutkimuksen roolin uuden tiedon synnyssä. **YH, HI, FY, KE, BI, GE, TT**

Osaa löytää, käsitellä ja esittää tutkimukseen pohjautuvaa tietoa. **YH, HI, FY, KE, BI, GE, TT, LI**

Osaa käsitellä kerättyä tietoa itsenäisesti ja yhdessä muiden kanssa digitaalisessa ympäristössä. **Kaikki oppiaineet**

Osaa laatia rajatun tutkimuksen annetusta aiheesta tai omasta kiinnostuksen kohteesta. **BI, GE, SUK, FY, KE, HI, OP, TT, MA**

Osaa suunnitella ja hahmotella rajatun tutkimuksen digitaalisten ympäristöjen avulla
- syventää syy-seuraussuhteen tulkintaansa
- osaa käyttää teknologiaa monipuolisesti tutkielmien välineenä. **BI, GE, SUK, FY, KE, HI, OP, TT, MA, LI**

Osaa tehdä havaintoja ja johtopäätöksiä simulaatioista. **BI, GE, FY, KE, KS, KO, MA**

Oppilas käyttää laitteen helppokäyttötoimintoja tiedonhallinnassa. **Kaikki oppiaineet**

Oppilas pohtii ohjelmoidun teknologian terveydellisiä, sosiaalisia, poliittisia, taiteellisia ja käytännöllisiä mahdollisuuksia sekä riskejä ja eettisiä näkökulmia. **TT, YH, HI, KU, BI, GE, KO, LI**

Vuorovaikutus, kommunikaatio ja verkostoituminen

LK 7-9

Hallitsee Teamsin ja Outlookin käytön. **Kaikki oppiaineet**

Tutustuu MS 365:n vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyttä edistäviin sovelluksiin. **OP**

Osaa merkitä kokoukset ja tapahtumat sähköisiin kalentereihin **OP**
- opettelee käyttämään merkintöjä arjen tukena.

Käyttää vuorovaikutteellisia viestintävälineitä monipuolisesti ja erilaisten tilanteiden vaatimalla tavalla **OP, SUK, kielet**
- syventää ymmärrystään vuorovaikutteisesta yhteistyöstä ja osallistuu aktiivisesti **Kaikki oppiaineet**
- ymmärtää vuorovaikutuksen merkityksellisyttä oppimiselle **Kaikki oppiaineet**
- opettelee käyttämään viestintävälineitä arjen tukena **Kaikki oppiaineet**
- osaa rakentavasti ratkoa digitaalisissa ympäristöissä mahdollisesti syntyviä konfliktitilanteita. **Kaikki oppiaineet**

Oppii käyttämään sosiaalisen median sovelluksia ikärajojen mukaisesti ja ymmärtää vastuunsa sovelluksia käyttäessään **YH**
- ymmärtää sosiaalisen median merkityksen yksilölle ja yhteiskunnalle **YH**
- toimii niissä yhteisöllisyyttä rakentavalla tavalla **YH**
- on tietoinen median vaikutuksista. **TT, YH, KO**

Osaa hyödyntää erilaisia digitaalisia alustoja edistääkseen oppimistaan **Kaikki oppiaineet**
- työskentelee aktiivisesti ja rakentavasti eri kieliympäristöissä ja yhteisöissä, tulkitsee ja ymmärtää niihin liittyvää merkkikieltä. **SUK, kielet, HI, US**

Ymmärtää pelillistämisen edut osana oppimista. **Kaikki oppiaineet**

Oppilas kunnioittaa ja arvostaa moninaisuutta kaikissa digitaalisissa ympäristöissä
- toimii kiusaamista ehkäisevästi. **Kaikki oppiaineet**

Osaa olla vuorovaikutuksessa koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa, myös kansanvälisissä yhteyksissä
- osaa toimia vuorovaikutuksessa eTwinningin kautta. **Kaikki oppiaineet**

Kykenee osallistumaan toimintaan ja kehitykseen koulun digitaalisten ympäristöjen kautta. **Kaikki oppiaineet**

Opettelee toimimaan aktiivisena kansalaisena digitaalisessa yhteiskunnassa
- ymmärtää yhteiskunnallisen toiminnan merkityksen
- oppii seuraamaan väitelyitä ja osallistumaan niihin. **Kaikki oppiaineet**

QR-koodin kautta juliste pdf-muodossa

Tämän osoitteen kautta <http://bit.ly/3Vs36Nu> Digipolun Padlettiin lk 7-9